

(Ne)bezpečné prostředí

Anotace

Studující na základě vlastního prožitku lépe chápou, jak se mohou queer lidé cítit v různých prostředích. Aktivita je založena na jednoduchém hraní rolí.

Cílová skupina

Konec 2. stupně ZŠ a SŠ, pokud ve třídě panuje bezpečné prostředí, nevyskytuje se šikana, queerfobní narážky atd.

Získané znalosti nebo dovednosti

- Povědomí o tom, na jaké překážky mohou ve společnosti narážet lidé různých genderových identit a sexuálních orientací a jak se můžou cítit na místech, kde cis hetero lidi obvykle ani nenapadne o otázkách bezpečí uvažovat
- Vlastní zážitek založený na vcítění se do konkrétního queer člověka
- Lepší pochopení toho, jak se určité společenské jevy (heteronormativita, cisnormativita) mohou odrážet na životě queer lidí

Vazba na vzdělávací oblasti

Osobnostní a sociální výchova, Člověk a jeho svět

Klíčová slova

#hraní rolí #LGBTQ #genderová rozmanitost #sexuální rozmanitost #vztahová rozmanitost #sociální stigmatizace #pocit bezpečí #heteronormativita #cisnormativita

Pomůcky

Nastříhané kartičky s rolemi dle počtu zúčastněných

Příprava prostoru

Je třeba mít k dispozici dostatek prostoru, ideálně prázdnou místnost nebo její část. Prostor v místnosti pak představuje škálu od možnosti „cítím se velmi bezpečně“ přes „neutrálně“ po „necítím se vůbec bezpečně“. Tyto body je možné znázornit lepící páskou, prostřednictvím provázků, papíru apod.

Časová náročnost

45 minut

Popis provedení aktivity

1. **Nastavení pravidel bezpečného prostředí** – je třeba brát v potaz, že někdo ze třídy může mít nepříjemný zážitek z daného místa a může dojít k retraumatizaci, nechtěnému coming outu atd. Dobré je proto na začátku hodiny stanovit **pravidlo stop** (nechci pokračovat / o tom mluvit) a zdůraznit, že pokud se někdo nebude chtít části / celé aktivity účastnit, nemusí nebo se může přidat v průběhu.

2. Vyučující nechá třídu vylosovat si kartičky s rolemi (viz Příloha – osoby genderově, vztahově a sexuálně rozmanitých identit). Nejasné pojmy si se třídou vysvětlí. Poté si všichni stoupnou doprostřed místnosti.
3. Vyučující vždy uvede, v jakém prostředí se zúčastnění právě nachází. „Představte si, že se nyní nacházíte v tramvaji. Jak se v tomto prostředí cítíte?“ **Všichni se postaví do místa na škále** od „cítím se velmi bezpečně“ po „necítím se vůbec bezpečně“ – podle pocitů, které na základě své role subjektivně pociťují. Je dobré pracovat se známým prostředím a poukazovat na konkrétní místa v konkrétním městě (naše město, naše škola atd.).

Prostředí:

- Ve školní třídě při výuce
- Ve školní třídě o přestávce
- Při plavání
- V šatně při převlékání na tělocvik
- V kině se svým partnerem či partnerkou
- O přestávce na školní chodbě
- Na párty s lidmi ze třídy
- V restauraci s rodinou
- Na oslavě narozenin někoho z příbuzných
- Na preventivní prohlídce u své praktické lékařky
- Po přestupu na novou školu
- V tanečních
- Na maturitním plese
- V nemocnici při hospitalizaci
- V obchodním domě
- V tramvaji nebo autobuse
- Na lyžařáku

4. **Závěrečná reflexe** je nejdůležitější část aktivity, proto je dobré jí věnovat dostatek času. Návrhy na otázky k závěrečné reflexi:
  - Jak jste se cítili ve většině zmíněných prostředí?
  - Pokud jste pociťovali nějaký diskomfort, čím to bylo dáno?
  - Cítili byste se jinak bez vaší vylosované „nálepky“?
  - Která prostředí jde označit za obecně bezpečnější a která za taková, kde se queer lidé mohou cítit méně bezpečně?
    - Jak se asi queer lidé cítí na naší škole / v našem městě / v naší zemi?
    - Myslíte si, že existují v dnešní době v naší zemi prostředí, kam se queer lidé bojí jít?
    - Může naše škola nějak přispět k tomu, aby se tu queer lidé cítili co nejbezpečněji?

Zdroje k tématu

[Specifika sociální práce respektující genderovou, sexuální a vztahovou rozmanitost: Část I – To nejdůležitější z oblasti genderové, sexuální a vztahové diverzity a respektující sociální práce](#)

[Být LGBT+ v Česku: Zkušenosti LGBT+ lidí s předsudky, diskriminací, obtěžováním a násilím z nenávisli. Výzkum VOP 2019](#)

[Příklady sexuálních identit](#)

Pracovní list

Poznámka k pracovnímu listu: Podle počtu osob ve třídě se budou určité role opakovat.

✂ Nastříhat ✂:

---

nebinární člověk

trans dívka

lesba

gay

trans chlapec

bisexuální chlapec

bisexuální dívka

pansexuální dívka

asexuální chlapec

hetero chlapec

hetero dívka